

Om det å være spesiell...

nesten er underfinansiert. Det er nærmest umulig med dagens ramme å fokusere på forebygging. Og det vil måtte kreve langt mer av samhandling enn det vi har sett til nå. I dag er min kliniske hverdag hovedsakelig preget av sykdomssanering og reparasjoner. Jeg opplever dessuten å utfordres av et skarpt grensesnitt mellom faglig integritet og behov og krav om effektivitet. Spørsmålet om i hvor stort omfang gruppen skal ha tilgang til kostbare og ofte marginale spesialisttjenester, bør det også tas stilling til. Komplexiteten i behovene er store og ofte utfordrende. Uten erkjennelse av tilbakefallsprosentens betydning og volumet av kronikere i pasientgruppen med dertil nøkterne justeringer av forventningene, vil fylkene ha problemer med å gi de pålagte tjenestene til rusmiddelavhengige med dagens rammer. Den kraftige økningen vi er vitne til i substitusjonsbehandlingen LAR, er klar. Ikke alle i LAR innordner seg.

Jens Stoltenberg har uttalt følgende; «Tilrettelegging for mennesker med nedsatt funksjonsevne, handler om holdninger og bevissthet». Det er ikke til å legge skjul på at tannbehandling av rusmisbrukere er noe de fleste av oss kan tenke seg at andre tar seg av. Dedi-kert personell er lett mangelvare. Vi utfordres dessuten på bevissthet. Livsstil utfordrer våre tjenester. Det er mye fint du kan gjøre med sand, men prøv ikke å bygge hus på den.

*Jan Inge Helvig
Jan.inge.helvig@lyse.net*

Norsk befolkning ble plutselig oppmerksom på tannbørsten. Og da mener jeg i dalstroka innafor, og det som verre er. Det skjedde på 50-tallet, og effekten uteble ikke. Både Evang og Colgate kunne ... smile.

Når man titter på SSBs websider ser vi effekten som et dramatisk fall i skolebarns registrerte karies, spesielt i perioden rundt 1970 – 72. Men heldigvis, samtidig økte velstanden, og der det frem til nu hadde vært greit med helproteser har det åpnet seg nye muligheter. Både teknisk og økonomisk. Det er slutt på de tider da bruden ble levert med nye tenner.

Det synes å foreligge en direkte korrelasjon mellom tenners hvithet på geledd og vedvarende, sitrende lykke. Når så man sist en tørst coladrikkende atlet med B3?

Vi kom inn i en gullalder, vi tannleger. Om ikke alle ble Onkel Skrue ble vi Heldige Anton.

Ting kan tyde på at gullrushet er i ferd med å stilne; og samtidig ryktes det at vi snart skal bli vesentlig flere tannleger enn tidligere. Det må nye koster til...

Dessverre er det ikke bare amerikanismen med blåhvite tenner vi har slukt – men også måten å henvende seg til våre pasienter. De omtales for øvrig ikke som slike lengre; de er kunder nu. Rart med det – kunden er liksom ikke en vanlig pasient. Kunden er en man overtaler. Derefter har kunden alltid rett.

Det fremstår for meg som en gåte hvorfor man har valgt å formulere

etiske regler på en slik måte at alle mulige tvilsomme påstander – tilsynelatende – kan fremføres. Man skal være vel bevandret som pasient – (unnskyld; kunde) for å kunne skille mellom en spesialist i protetik og en tannlege med godkjenning fra HELFO med refusjonsrett for protetisk behandling. Det siste er sant å si blitt en spesialkompetanse, oppnådd etter 80 timer i NTFs system. Nei, man skal ikke genere seg.

Tannleger annonserer med lokaler så lyse og trivelige, at ingen kunne tru. Hadde man nu bare nøydt seg med det – men ubehag, nei, det skal ikke oppleves ved tannbehandling . Aldri. I tillegg – tannlegens faglige nivå og empatiske evner overgår det meste. Spesiell interesse for? You name it. Samt en rabatt på kjøpet. Det enkleste er det beste. En titt i helsepersonelloven kan gi litt uto, men skitt au.

Sant å si angår det ikke meg på annen måte enn sett fra nokså nær sidelinjen. På vei inn i garderoben, joda. Snart skal jeg forlate mine lyse og trivelige lokaler. Men på veien ut undrer det meg litt at man i NTF synes så totalt uinteressert i valget av profil. Noe som kunne reflektere den i festtalene nevnte etikken, dere vet. Norske tannleger ser ut til å greie seg godt i omdømmeidretten. Vil det vedvare? Hva med litt mental profylakse. Sånn til innvortes bruk.

Enn så lenge går alt på skinner. Blekeskinner.

*Rolv Præsteng
rolvep@online.no*